

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs V. Vtrum Deus sit in aliquo genere. artic. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

Ad octauum.

Ad octauum dicimus, rem esse in potentia passua ad esse essentia, pertinere ad conditionem diminuentem, vt hominem pictum, quo pacto materia embryonis, quæ est in potentia passua ad esse hominis per aduentum animæ rationalis, non est simpliciter homo, sed cum additamento, & secundum quid, nimirum homo potentia: at verò, essentiam esse in potentia ad existentiam non esse conditionem, quæ veritati essentia derogare valeat: quare simpliciter & sine additamento veram rationem essentia habere dicitur. Si ergo in antecedente sumatur esse in potentia hoc posteriori modo, negandum est antecedens: si verò priori modo, nihil ad rem: vnde neganda erit consequentia.

Ad nonum.

Ad vltimum dicendum est, vtramque formam tribuere per se ipsam subiecto esse essentia: at tamen neutram per se ipsam tribuere subiecto existentiam illius esse, nisi per existentiam superadditam.

A præcesserit, ita inquit, *Deum sicut mutabilem, ita & proficiens dicere, nefas est: quam enim mutatur, quod minuitur, tam mutatur etiam quod augetur.* Hæc Diuus Leo: Si verò detur secundum, vel haberet tale accidens ab alio, vel à se quasi fluens ab essentia: vtroque modo non esset sine mutatione æterna, qua accidens illud acciperet esse, vel ab alio, vel ab essentia diuina. Præterea daretur aliquid in Deo propriè effectum, atque aliquid reale, quod non esset ipsemet Deus, comparatione cuius Deus se haberet vt vera potentia ad suum actum, quæ omnia primæ causæ simpliciter, qualis est Deus, atque diuina simplicitati repugnant. Lege Augustinum 5. de Trinitate cap. 4. 5. & 16. vbi ex immutabilitate Dei latè probat, in Deo nullum omnino accidens esse posse.

ARTICVLVS VII.

Vtrum Deus sit omnino simplex, sitq. id proprium Dei.

DISPUTATIO I.

ARTICVLVS V.

Vtrum Deus sit in genere aliquo.

Deus non ponitur in predicamento.

QUÆSTIO hæc disputata à nobis est ad predicamentum substantia, quaestione secunda. Conclusio, nempe quod Deus non sit sub genere aliquo, consonat maximè cum definitione Ecclesie cap. Firmiter, de summa Trinitate & fide Catholica: vbi definitur, *Deum esse simplicem omnino*, ac proinde nullam admittere in se compositionem, etiam ex genere & differentia.

Nominalium opinio ab errore in fide excusatur.

Illud tamè admonendo, opinionem Nominalium asserentium Deum collocari sub genere, non esse condemnandam erroris circa fidem, quasi deroget diuinæ simplicitati contradicte definitioni Ecclesie, si modo iuxta eorum mentem intelligatur. Cum enim nullam putent esse distinctionem ex natura rei inter genus & differentiam, neque admittant naturam aliquam communem, quæ apprehensa per intellectum genus sit aut species: res verò omnes apprehensas credat esse singulares, etiam postquam conceptibus communibus apprehenduntur, solùmque dicant propter similitudinem repertam inter res aliquas singulares mente efformari conceptus communes, qui immediatè res ipsas singulares significant, non verò naturam aliquam illis communem, atque adeò censent genera & species solùm esse conceptus illos formales communes, non verò aliquid eidem conceptibus immediatè significatum & apprehensum: nihil profectò sententia hæc diuinæ simplicitati derogat, neque definitioni Ecclesie contradicit.

C

DEUM simplicem esse omnino, est de fide, vt definitum est in Concilio Lateranensi 2. cap. Firmiter, & capite Damianensi, de summa Trinitate & fide Catholica, & manifestum est ex articulis præcedentibus, in quibus ostensum est nullum genus compositionis conuenire posse Deo, etiam cum re aliqua externa, cum qua tamquam cum actu aut potentia componatur. Dixi, tamquam cum actu aut potentia: quoniam de fide est vnionem hypostaticam humanitatis cum Verbo factam esse secundum compositionem, vt multis Conciliis est definitum, quæst. 3. parte, quæst. 2. ar. 4. articulus. At vt ibidem ostendimus, docentque D. Thomas & alij Doctores, quos eo loco citauimus, propriè non est in Christo compositio ex his, vt vocant, quasi Christus constituitur ex humanitate & Verbo tamquam ex partibus: sed est compositio huius cum hoc: hoc est, humanitatis cum Verbo, vnde resultat hic homo, nimirum Christus Dominus, qui vnus per se est: compositio verò Deum cum re aliqua, à qua actuatur, aut Deum actuare, ac informare aliquid aliud, ita vt ex vtroque resultet ens quoddam siue per se, siue per accidens, nulla ratione fieri potest: quoniam id esse non posset sine Dei mutatione, aut vicissitudinis obumbratione, ac proinde sine imperfectione, quæ Deo omnino repugnat. Lege, si placet, apud D. Thomam hoc loco rationes alias non contemnendas, quibus Deum simplicem esse omnino confirmat.

Deus simplex omnino.

In Christo qualis sit compositio verbi cum humanitate.

D

Quòd autem esse omnino simplex sit proprium Dei (quod hoc loco in responsione ad primum inquit D. Thomas) ex eo est manifestum, quia omne ens completum singulare constat intinè, saltem genere & differentia. Genera verò suprema & partes, tam metaphysicæ quàm physice, componuntur imprimis cum sua existentia, vnde iuxta secundam opinionem articulo quarto disputatione 2. explicatam, resultat vnus per se in ratione entis existentis. Deinde genera suprema componuntur cum differentia, & differentia cum generibus, materia cum forma substantiali, & è contrario, ad intinam constitutionem vnus per se Denique substantia omnes componuntur cum accidentibus, & accidentia cum substantiis tamquam actus cum potentiis ad constituendum saltem ens per accidens. Quo fit, vt esse simplex omnino solius Dei proprium sit.

Deo est proprium simplex esse omnino.

E

Deinde genera suprema componuntur cum differentia, & differentia cum generibus, materia cum forma substantiali, & è contrario, ad intinam constitutionem vnus per se Denique substantia omnes componuntur cum accidentibus, & accidentia cum substantiis tamquam actus cum potentiis ad constituendum saltem ens per accidens. Quo fit, vt esse simplex omnino solius Dei proprium sit.

ARTICVLVS VI.

Vtrum in Deo sint aliqua accidentia.

Deo accidens repugnat.

IN Deo accidens esse non posse, est de fide. Probat, quoniam si in eo accidens esse posset, vel illud adueniret ei de nouo, vel conueniret ei ex æternitate. Primum esse non posset sine Dei mutatione, ac vicissitudinis obumbratione, contra illud Iacobi 1. *Apud quem non est transmutatio, neque vicissitudinis obumbratio.* Vnde Leo primus epistola 91. cap. 2. aduersus Priscillianistas, qui dicebant virtutes quasdam processisse ex Deo, quas habere ceperit, & quas essentia diuina

F

Deinde genera suprema componuntur cum differentia, & differentia cum generibus, materia cum forma substantiali, & è contrario, ad intinam constitutionem vnus per se Denique substantia omnes componuntur cum accidentibus, & accidentia cum substantiis tamquam actus cum potentiis ad constituendum saltem ens per accidens. Quo fit, vt esse simplex omnino solius Dei proprium sit.

DISPV